

Välkommen till
Knivsta
– där framtiden bor

Välkommen till Knivsta!

KNIVSTA ÄR EN UNG KOMMUN med en stark identitet och stolt nybyggaranda. Läget är lockande, mitt i en expansiv region mellan två kunskapsintensiva storstäder och med Sveriges största flygplats Arlanda runt hörnet. På 27 minuter med tåg är du framme i Stockholm och till Uppsala tar det tio minuter.

I en mindre kommun som Knivsta blir vardagen enklare. Här är du del av en levande småstadsanda i tätorten, med när-service, kulturutbud och fritidsaktiviteter. Samtidigt finns naturen runt knuten. På fritiden kan du njuta av badsjöar, vandrings-

leder och djupa skogar. Välj mellan att bo i lägenhet nära stationen eller mer naturnära med ängarna och skogen tätt inpå. Kanske tar du tillfället i akt att bygga ditt eget drömhus?

VISSTE DU FÖRRESTEN att Knivsta är en av Sveriges yngsta kommuner, med många barnfamiljer och ett stort utbud av förskolor och skolor? Många Knivstabor uppskattar den mindre kommunens fördelar. Ta del av småstadsatmosfären på samma gång som du drar fördel av Knivstas läge mitt i Stockholm-Uppsalaregionen.

Knivsta kommunvapen.

Fredrikslund.

Årlig torghandel i centrum.

KNIVSTA – NÄRA TILL ALLT

- ▣ Trivsamt gammalt stations-samhälle i anrik kulturbygd.
- ▣ Fina bostadsområden med när-service, kulturutbud och idrottsanläggningar.
- ▣ Utmärkt läge mellan två storstäder – Stockholm och Uppsala.
- ▣ Härlig landsbygd inpå knuten.
- ▣ Tågstation mitt i centrum och täta tågförbindelser.
- ▣ Några minuter till påfart E4 från centrala Knivsta.
- ▣ Arlanda flygplats åtta minuter bort med tåg.
- ▣ Gång- och cykelavstånd till det mesta i tätorterna Knivsta och Alsike.

Valloxen i morgondimma.

FOTO: MICELAS LINDBLAD

KNIFVSTA

KNIFES BOPLATS

De äldsta dokumenten där vi kan hitta namnet Knifvsta är från 1288. "Knife" kan ha varit en person och hans boplatz "sta" kan vara upphovet till namnet. Det är alltså förmodligen inte alls fråga om någon kniv ...

Knivsta station byggdes på 1860-talet.

Sågverkstorget.

Särstabadet.

Bad i Valloxen.

NIJUT AV ETT BAD!

Knivsta kommun bjuder på flera platser för sköna sommar dopp.

Särstabadet ligger centralt i Knivsta i sjön Valloxen, med bryggor, hopptorn och grillplats. Kiosk och minigolfbana ligger intill.

Brunnbybadet i sjön Valloxen, med bryggor och handikappanpassad toalett, ligger några kilometer från Knivsta centrum längs med väg 77 mot Norrtälje.

Oxtorget och **Djupviken** är två badplatser i Mälaren, i naturreservatet Kungshamn-Morga. Ta buss från Knivsta centrum eller bilen – parkering finns längs väg 255.

Edabadet ligger vid Eda lägergård vid Norrsjön. Här finns badplats och båtbygga, med fina vatten för kanotpaddling.

Vitsjppsbacke i naturreservatet Kungshamn-Morga.

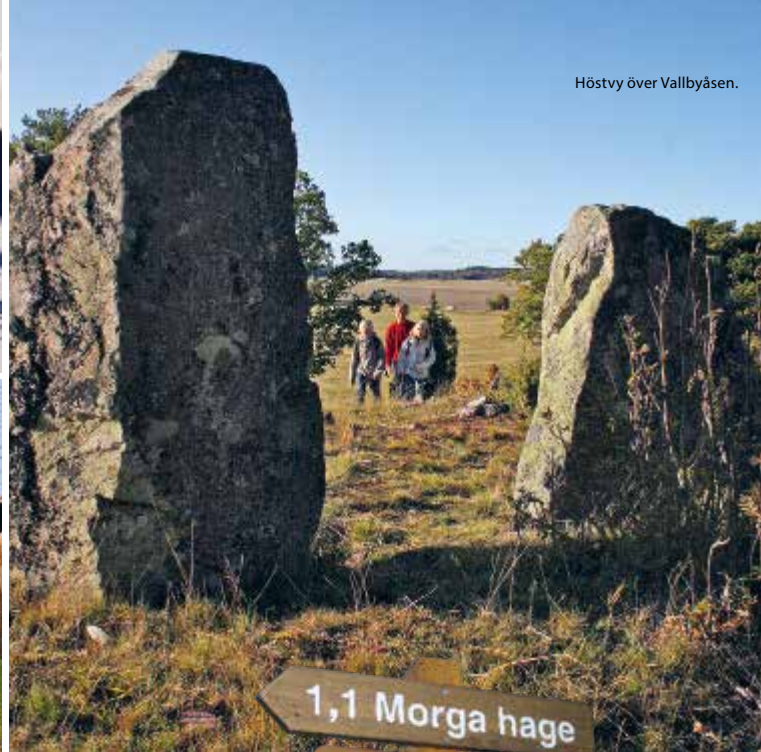
Långfärdsskridskor på plogad bana på Valloxen.

Vilande kor vid Kungshamn-Morga.

Höstvy över Vallbyåsen.

- 1,1 Morga hage
- 0,9 Ekhagen
- 1,6 Oxtorget

Närhet till naturen

Flera fina sjöar, två naturreservat, ängar med rik flora och djupa skogar att gå vilse i. Knivsta bjuder på fantastiska naturupplevelser med vandringsleder, skidspår och skridskoisar. Häng med på en aktiv fritid!

SJÖN VALLOXEN är Knivstabornas speciella friluftsparadis. Den kransas av vackra herrgårdsmiljöer och bjuder på flera fina badplatser. På vintern är sjön full av skridskoåkare och fiskare. I augusti lockar Knivsta Triathlon såväl motionärer som publik till simning, cykling och löpning med start och mål vid Särstabadet.

Det vackra naturreservatet

Kungshamn-Morga vid stranden av Mälmarviken Ekoln består av en blandning av betade hagmarker, strandängar och skogar. Här finns gott om uppmärkta strövstigar och ett par badvänliga sandstränder.

Knivstas andra naturreservat, Gredelby hagar med Trunsta träsk, ligger på gångavstånd från centrala Knivsta. En vandring längs med

Knivstaån leder till historiska jordbruksmarker, där de betande djuren sommartid främjar en rik blomsterprakt. Här finns ett torn varifrån du kan spana på fågellivet i våtmarken.

I Husby-Långhundra kan du göra en historisk vandring mellan Hönsgårde, ett gravfält från järnåldern, Vallbyåsen med sina häftiga bautastenar och Broborg, en fornborg från tidig järnålder. Här har du bra utsikt över den forna Långhundraleden, en av vikingatidens två vattenvägar till den dåvarande huvudstaden Uppsala.

Ett levande föreningsliv

Knivsta har ett rikt föreningsliv med föreningar inom kultur, idrott, natur och friluftsliv. Varför inte prova dans, körsång eller simning? Eller engagera dig i hembygdsföreningen eller i Friluftsförbundet? Här finns något för alla.

KNIVSTAS FÖRENINGAR står för en mängd evenemang av de mest skilda slag, året om. För dig som är kulturintresserad finns många historiska miljöer i kommunen, med hembygdsföreningar som håller bygdens historia levande. HusabyMarken arrangeras av Husby-Långhundra hembygdsförening i början av juni varje år – en medeltida marknad med tornerspel, konsthantverk, lekar, gycklare och spelmansmusik.

Midsommar kan du bland annat fira på hembygdsgården Kvarngården – en vacker miljö med en mängd byggnader från 1700- och 1800-talen, ditflyttade från centrala Knivsta.

GILLAR DU LAGSPORT och fysisk aktivitet? Fotboll är en stor Knivstaidrott och i kommunen finns ett tiotal fotbollsplaner, varav en med konstgräs.

Hembygdsgården
Kvarngården.

Möte för klassiska
bilar i Ängby park.

Knivsta kammarkör vid nationaldagsfirande.

Fotbollsmatch
på Alsike
konstgräsplan.

FÖRENINGAR I KNIVSTA

- 20-talet idrottsföreningar för barn och ungdomar, med aktiviteter som fotboll, bordtennis, handboll och ridning.
- Aktiva hembygdsföreningar och bygdegårdsföreningar runt om i byarna som håller traktens kulturhistoria levande.
- Flera föreningar inom natur och friluftsliv: scouter, odling, natur-

- skydd, Friluftsförbundet m.m.
- Kulturföreningar med aktiviteter som dans, körsång, litteratur och konst.
- Lokalavdelningar av Röda korset, Rädda barnen och Classic Cars.

Knivsta föreningsråd samordnar och driver många viktiga föreningsfrågor i kommunen.

Sanningar & sägner

HOPSYDD KULSPRUTA

När första världskriget bröt ut började damerna i Knivsta försvarsförening att sy och virka ihop till ett rejält skjutvapen till ortens försvar. De sömmade och knypplade och sålde. Till slut hade de fått ihop till en kulspruta, men då hade lyckligtvis kriget redan tagit slut. Pengarna gick i stället till ett hus åt föreningslivet.

I Knivsta finns flera föreningar för friluftsliv. Den natursköna Kulturvandringsleden tar dig från Hönsgårde till Vallbyåsen och Broborg.

SVART-KALLES EK

Vid landsvägen mellan Alsike och Lagga lär det en gång ha legat en avrättningsplats där det växte en gammal ek. I den hängde sig senare den olycklige Svart-Kalle. Så länge man åkte hästskjuts tvärstannade hästarna här och vägrade gå vidare. Men om man ropade "Uscha, ruscha låt gå!" löstes förbannelsen, och man kunde fortsätta sin färd.

LAGGAGUBBEN OCH PINGLORNA

Det berättas att det bodde en trollgubbe i Laggaberget på den tiden då man byggde klockstapel i Lagga. Gubben tyckte inte om skramlet från klockorna och försökte få tyst på dem genom att kasta stenar. Det misslyckades dock – stenarna ligger kvar där än nedanför klockstapeln. Gubben beslöt då att överge sin boning och har ännu inte återvänt.

Sockenmagasinet vid Kvarngården innehåller Knivsta Hembygds gilles samlingar av gamla bruksföremål.

FOTO: BOGVALANDER

Tävling med orienteringsklubben.

Aktiv fritid för unga

Glädje och gemenskap. Lek och rörelse. Kultur och idrott. Knivsta har en ung befolkning och det finns mycket att göra för barn och ungdomar.

KNIVSTA BIBLIOTEK är ett kunskapscentrum och en mötesplats med ett brett utbud av böcker, tidskrifter och digitala tjänster.

Här arrangeras även kreativa och kulturella evenemang för barn och unga. Biblioteket ligger i Knivsta kommunhus, mitt i centrum.

KULTURSKOLAN är en viktig kulturbärare i Knivsta och erbjuder kurser i allt från musik och bild/form till nycirkus och teater. Här har många unga Knivstabor lärt sig spela, sjunga och skapa i olika former.

I HÄLSOHUSET hittar du simhall, med simskola för de yngsta. Här finns också sporthall, spegelsal, spinningisal och gym. Det finns även flera privata hälso- och träningscenter i kommunen, samt en rad föreningar.

MÖTESPLATSEN för Knivstas ungdomar är Guldgruvan i centrala Knivsta – en fritidsgård som stödjer och genomför aktiviteter för ungdomar runt om i hela kommunen. Du som gillar att vara utomhus och hänga med kompisarna kan prova skateboard-rampen i Alsike, beachvolleybollplanen vid Särstabadet, utegymmet vid elljusspåret eller kanske ta en omgång minigolf tillsammans med kompisarna. Missa inte heller kommunens lagliga graffitivägg i Västra Ängby. Här är det fritt fram att måla och skapa.

Knivstabornas nya mötesplats

BARA ETT STENKAST från tågstationen växer Knivsta Centrum för idrott och kultur fram – kommunens största och nyaste mötesplats. På 15 000 kvadratmeter möts idrott och kultur på ett öppet, nyfikat och inspirerande sätt. Huset består av två fullstora sporthallar (varav den ena har plats för 300 personer på läktaren), kampsportlokal med två mattor, ishall med plats för 300 åskådare, scenkonstlokal med plats för 400 sittande, restaurang, kontor och möteslokaler. Här skapar vi en mötesplats för dig som vill idrotta, gå på konsert, fika, se en hockeymatch eller en teaterföreställning eller bara hänga, titta på konst och umgås.

Tillväxt och stark företaganda

KNIVSTA är en av Sveriges snabbast växande kommuner, med ett fördelaktigt läge mitt i Sveriges mest expansiva storstadsregion. Kommunikationerna är minst sagt goda och det betyder utmärkta marknadsmöjligheter för ditt företag.

Företagen i Knivsta präglas av framtidsanda och stark tillväxt. Här hittar du ett levande näringsliv med aktiva företagarnätverk. Kommunen arbetar för att skapa goda förutsättningar för företag och välkomnar nystart och nyetableringar. Kort sagt: Det ska vara enkelt – och inspirerande – att starta och driva företag i Knivsta kommun.

Ar Företagspark intill E4.

Hembygd med rik historia

För att vara en av Sveriges yngsta kommuner har Knivsta ovanligt gamla anor. Välkommen till en bygd med kulturen inpå knuten!

DET VAR VISSERLIGEN inte förrän år 2003 som Knivsta blev sin egen – igen – efter att i tre decennier ha tillhört Uppsala. Men med skriftliga dokument från 1200-talet och med ett vapen som pryds av Mora stenar känns inte kommunen så ny. Vid Mora stenar skulle medeltidens kungar godkännas och hyllas för att sedan ge sig ut på Eriksgata. Som minne av kungavalen ristades varje gång en mindre sten. Några av dessa stenar finns bevarade i en av Sveriges äldsta museibygnader vid Mora stenar.

KNIVSTA ÄR EN medelstor kommun som ändå har stora berömdheter att visa upp. En av dem var Calle Andersson – ja Emils Calle i Lagga. Senare, när han blev en berömd skulptör, kallade han sig Carl Milles. Han skapade många mäktiga verk, som till exempel Orfeusgruppen utanför Stockholms konserthus.

En annan känd konstnär var friherren Gustaf Olof Cederström, uppväxt på gården Krusenberg i Alsike. Han var vår siste verkliga historiemålare och på världsutställningen i Paris väckte den reslige svensken uppseende med paradsmålningen "Karl XII:s likfärd".

Målaren och skulptören Eric Ståhl kom från Alsike, men rörde sig över hela världen. Han formgav en biskopskräkla i Zimbabwe och gjorde en staty av Olof Thunman, som nu står staty utanför Särsta Wårdshus i Knivsta. En fin liten

skulptur av en turkisk flicka som tvättar kläder hittar vi nere vid ån.

En vikingakvinna på resa stannade till i Knivsta någon gång under 1000-talet. Hon hette Estrid Sigfastdotter. Tack vare texter på runstenar vet vi att hon blev runt 75 år gammal, reste på pilgrimsresa till södra Europa och att hon med åren blev en mycket betydelsefull person i sin hembygd. Här i Knivsta har hon fått ge namn åt Estrids gård, ett av kommunens äldreboenden.

DEN FOLKKÄRE KONSTNÄREN och diktaren Olof Thunman bodde under senare delen av sitt liv i grindstugan till Noors slott. Hans konst, liksom hans lyrik, har sin inspiration i det uppländska kulturlandskapet. Han undervisade Evert Taube i konst och poesi och har skrivit texten till gånglåten *Vi gå över daggstänkta berg*.

*"Vi gå över daggstänkta berg, fallera
som lånat av smaragderna sin färg, fallera.*

*Och sorger ha vi inga,
våra glada visor klinga,
när vi gå över daggstänkta berg, fallera"*

En av Knivstaskalden Olof Thunmans trallvänliga verser, improviserad på en lösmanschett.

Olof Thunman står staty utanför Särsta Wårdshus i Knivsta.

Estridssten.

MORA STENAR

Knivstrakten omnämns i dokument från 1200-talet och har ett kommunvapen som pryds av Mora stenar – platsen där medeltidens kungar godkändes och hyllades innan de gav sig ut på Eriksgata. Varje gång det var kungaval ristades en sten, och några av dessa bevaras idag i en museibygnad intill Östunavägen.

Mora stenar. En fantasifull bild ur Olaus Magnus "Historia om de nordiska folken", utgiven på latin 1555.

Museibygnaden vid Mora stenar, på gränsen mellan Uppsala och Knivsta.

Sommarvy över Lagga.

Sanningar & sägner

PEPPARKAKORNA VAR KOSKIT

Pepparkaksudden vid sjön Valloxen har sitt namn efter de blaffor som Särsta gårds ungdjur lämnade efter sig. Skohandlaren August Johansson från Uppsala hade vid förra sekelskiftet sitt sommarställe i närheten, och barnen brukade bada här. Men de fick inte säga koskit eftersom de var av finare familj – de fick säga pepparkakor istället...

KARL XII:S LIKFÄRD

När friherren Gustaf Cederström på Krusenberg målade sitt stora verk Karl XII:s likfärd använde han sig av såväl landskap som modeller från hembygden. Office-ren med värjan är konstnären själv, den döde konungen en soldat från Skokloster. I bakgrunden sluttar vägen ned mot Hågaån. Gustaf Cederström ligger begravd på Alsike kyrkogård.

Linfält vid Vassunda. Trakten kring Knivsta är gammal jordbruksbygd.

Gårdar och slott

Knivsta andas expansion och nybyggaranda. Det gamla stationssamhället Knivsta utvecklas och förtätas, och Alsike samhälle med fina bostadsområden växer fram. Ändå rymms anorna från förr mitt i det nya, med den levande jordbrukstraditionen, djurhållningen och gårdarna på Knivstaslätten.

MÅNGFALDEN I LANDSKAPSBILDEN, med de öppna sädesfälten, hagmarkerna och betesbackarna, kyrkorna och de ålderdomliga byarna, har Knivsta tack vare en lång tradition av livskraftigt jordbruk. Runt om i kommunen hittar du stora säterier, vackra bondgårdar och en rad gamla slott och herrgårdar från 1600- och 1700-talen. Några av dem är öppna för allmänheten, med konferensanläggning, hotell och restaurang.

KRUSENBERG HERRGÅRD vid Mälarens strand uppfördes strax efter år 1800. En flygel finns bevarad av det ursprungliga 1600-talsslottet, som var ett verk av Nicodemus Tessin d.ä. En härlig trädgård med hundraåriga äppelträd omger herrgården.

SÄRSTA WÄRDSHUS är en idyllisk liten gästgivaregård byggd i mitten av 1800-talet. Från 1879 höll skjutsbönderna sina hästar här på "Knivsta gästgivaregård". Idag erbjuder Särsta Wärdshus en charmig miljö för Knivstaborna, med sitt fina läge mitt i centrala Knivsta.

NOORS TRÄSLOTT strax utanför Knivsta tätort är Sveriges minsta barockpalats. Namnet Noor kommer av gårdens läge vid ån mellan de två sjöarna Valloxen och Säbysjön – ordet nor i gammalsvenska betyder just "smalt vatten mellan två större vatten" och slottet är ett av Sveriges få bevarade karolinska träslott från stormaktstiden på 1600-talet. Trädgården med orangerier utformades av arkitekten Johan Hårleman runt år 1700.

Krusenberg herrgård.

Särsta Wärdshus.

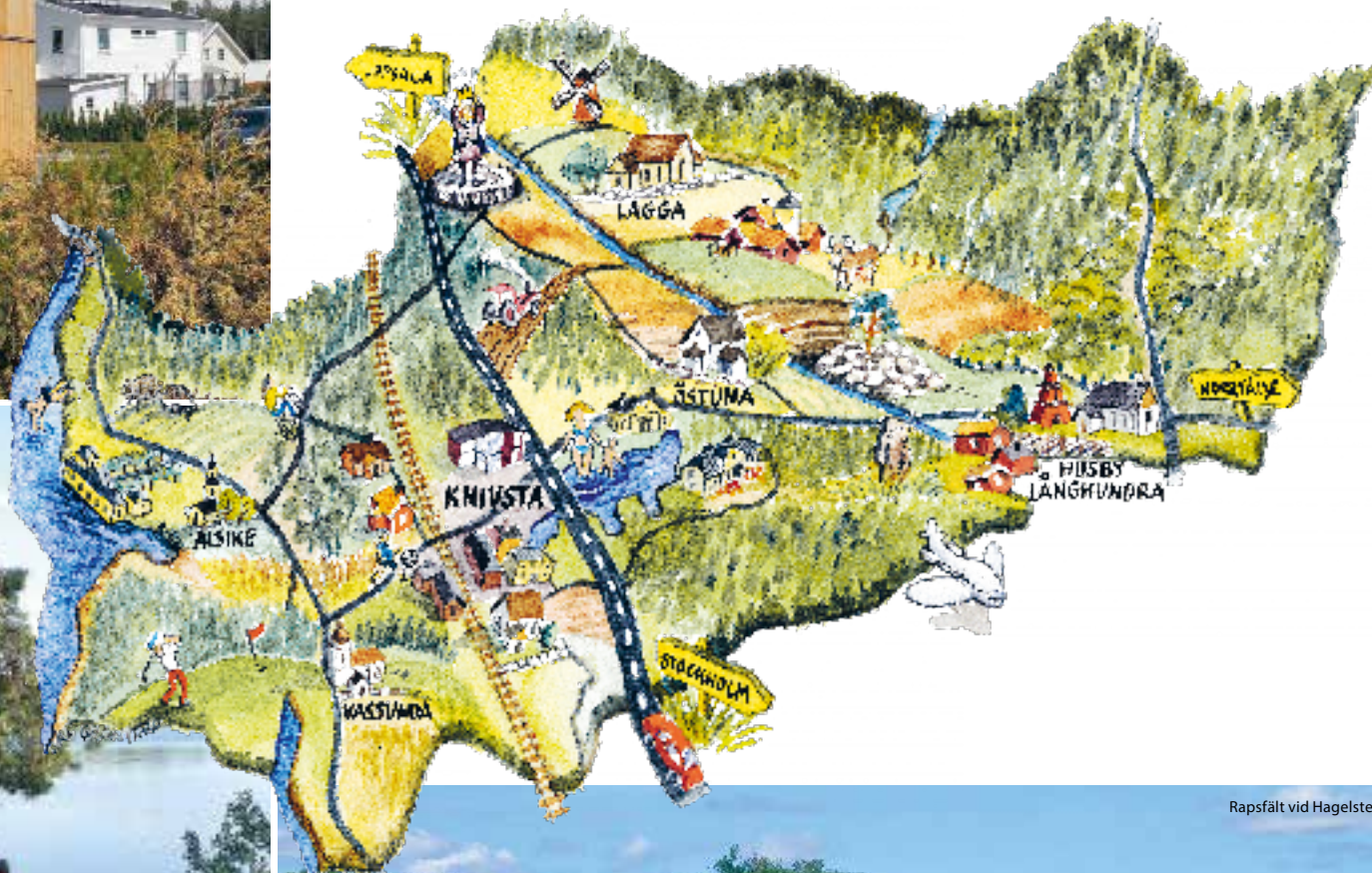

Noors slott.

Några kilometer från
Knivsta tätort växer
Nya Alsike fram.

*”Den moderna och kunskapsintensiva småstaden
med förankring i en aktiv och levande landsbygd – mitt i
tillväxtregionen Stockholm-Uppsala – skapar attraktionskraft
både för boende och företag och befäster Knivsta
som en föregångskommun för det hållbara samhället.”*

KNIVSTAS VISION 2025

Rapsfält vid Hagelstena.

Promenad
med vy
över sjön
Valloxén.

ALSIKEKLÖVER

Alsikeklöver har odlats
som vallväxt sedan
slutet av 1700-talet.
Carl von Linné skriver
1742 att den ”Wäxer och
på få ställen i Sverige wild, såsom
på några ställen emellan Upsala
och Stockholm, besynnerligen
wid Alsike jämte landswägen,
endast i bästa Jordemon”.

För mer information kontakta:

Knivsta kommun, 741 75 Knivsta
Besöksadress: Centralvägen 18
Telefon: 018-34 70 00
E-post: knivsta@knivsta.se
www.knivsta.se
facebook.com/knivstakommun

Produktion och copyright:

Kommunikationsenheten,
Knivsta kommun 2018.

Grafisk formgivning och layout:

Joakim Flink, TYPA.

Fotografier:

Knivsta kommun
(Annika Blom, Ing-Marie
Söderberg), Niclas Lindskog,
Catalina Sandru, Bo Gyllander.

Bildbyrå:

Adobe Stock.

Illustration karta:

Jan Grantorp.

Tryck:

BrandFactory AB 2018.